

Klaus Risbøl Jørgensen
Gammelgårdsvej 3
6752 Glejbjerg

Miljøgodkendelse

Høns, konsumæg

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 16a stk. 2 i "Husdyrbrugloven".

Vejen
KOMMUNE

Læsevejledning:

Denne afgørelse er opdelt i 3 dele.

- **Del 1 Afgørelse og vilkår**
består af godkendelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.
- **Del 2 Miljøteknisk redegørelse**
består af den miljøtekniske beskrivelse, som ligger til grund for sagsbehandling samt vurderinger, der resulterer i de stillede vilkår.
- **Del 3 Lovformalia**
består af oplysninger om ejendommen, grundlaget for afgørelsen, høring, offentliggørelse, udnyttelse og ophør samt en bilagsoversigt.

1 Afgørelse og vilkår

Del 1 består af afgørelsen og de vilkår, der gælder for ejendommen.

Vejen Kommune har i henhold til Husdyrbrugloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og den miljøtekniske redegørelse foretaget en vurdering af de forskellige påvirkninger fra husdyrbrugets anlæg. Vurderingen ligger til grund for de vilkår, der er angivet i del 1.

Vejen Kommune har den 7. oktober 2020 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Gammelgårdsvej 3, 6752 Glejbjerg omhandlende følgende:

- Etablering af gyllebeholder med en overflade på 1.384 m² (3.500 m³).
- Etablering af staldbygning på 3.123 m² og da der er tale om et etagesystem bliver produktionsarealet på 5.000 m³.
- Fortsat anvendelse af 6.000 m² produktionsareal (etagesystem) i eksisterende produktionsbygninger.
- Indførsel af fleksibelt dyrehold i eksisterende og projekteret stald.
- Uændret opbevaring af fast husdyrgødning i de to eksisterende produktionsbygninger.

Vejen Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

Det forudsættes, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgning nr. 221598, version nr. 2.

Vejen Kommune godkender det ansøgte efter § 16a, stk. 2 i Husdyrbrugloven¹ på vilkår, som angivet efterfølgende.

Kommunens afgørelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte staldanlæg.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke sættes i gang, før der er givet en byggetilladelse fra Vejen Kommune.

¹ "Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." - nr. 520 af 01.05.2019 med kommende ændringer.

Vejen Kommune dispenserer fra afstandskravet til offentlig vej for den nye stald. Alle øvrige afstandskrav er overholdt.

Vejen Kommune vurderer sammenfattende, at der kan gives lov til projektet da:

- Husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik og minimeret miljøbelastning.
- Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Vejen Kommune den 14. januar 2021

Majbrit Holst Nielsen

Teknik og Miljø
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

Vilkår for afgørelsen

Information om ændringer på husdyrbruget

1. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til afgørelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne afgørelse.
2. Hvis staldanlæg ikke etableres i det godkendte omfang, udløser det krav om genberegning af BAT-niveau og evt. ansøgning om tillæg til eksisterende miljøgodkendelse.

Landskabet

3. Der skal til enhver tid være skærmende beplantning omkring gyllebeholderen. Beplantningen kan bestå af mindst 3 rækker hjemmehørende arter af vedplanter. Beplantningen skal løbende vedligeholdes og give en effektiv og vedvarende afskærmning. Efter 5 år skal beplantningen have en forventet højde på mindst 3 m.
4. Gyllebeholderen skal fjernes, når den ikke længere er i drift.

Husdyrproduktionen

5. Der skal være mindst 9 meter fra den nye stald (bygning 3) og ud til Gammelgårdsvej, således at alle stalde (bygning 1, 2 og 3) ligger på en lige linje.
6. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang (se figur 1):

Bygning nr.	Staldsystem	Dyretype	Areal med ammoniakfordampning
1	Fler-etagesystem, fast bund	Høns	3.000 m ²
2	Fler-etagesystem, fast bund	Høns	3.000 m ²
3	Fler-etagesystem, fast bund	Høns	5.000 m ²
4	Gyllebeholder	Naturligt flydelag	1.384 m ²

Foranstaltninger for at undgå forurening

7. For den nye stald, skal der udarbejdes en afløbsplan for staldens rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning. Afløbsplanen inkl. eventuelle bemærkninger hertil skal udarbejdes af autoriseret kloakmester eller andet uvildigt godkendt firma. Afløbsplanen skal være tilgængelig for myndigheder ved bl.a. miljøtilsyn.
8. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.
9. Situationer, hvor et uheld var lige ved at opstå, skal noteres, og der skal udarbejdes procedurer med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.
10. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

Opbevaringsanlæg

11. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til husdyrbruget.
12. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning på mindst 3 måneder til husdyrbruget.
13. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
14. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.

Ammoniakfordampning

15. Gødningsbåndene i stald 1, 2 og 3 skal tømmes mindst 3 gange ugentlig.

Lugt

16. På gulvarealerne i staldene skal der holdes en god hygiejne, så overfladen af strølesmåtten holdes ren og tør.

Støjgrænser

17. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende gennemsnitsværdier.

I: i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land

	Tidsrum	Støjgrænser (I)
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

18. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovenstående vilkår om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

Dokumentation skal ske ved måling/beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne/beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.

Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

19. Husdyrbrugets bidrag til niveauet for lavfrekvent støj og infralyddrift (dB re 10^{-6} m/s²) målt indendørs må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel. Grænserne

gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst*.

	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz)	G-vægtet infralydniveau
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	kl. 07.00 – 18.00	25 dB	85 dB
	kl. 18.00 – 07.00	20 dB	85 dB
Kontorer, undervisningslokaler og lign. Støjfølsomme rum	Hele døgnet	30 dB	85 dB
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35 dB	90 dB

*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

20. Husdyrbrugets bidrag til vibrationsniveauet (dB re 10^{-6} m/s²) målt som det KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S, må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel*.

	Tidsrum	Vægtet accelerationsniveau, L _{aw}
Boliger i boligområder	Hele døgnet	75 dB
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	kl. 07.00 – 18.00	80 dB
	kl. 18.00 – 07.00	75 dB
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75 dB
Kontorer, undervisningslokaler og lignende rum	Hele døgnet	80 dB
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85 dB
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	85 dB

*Gælder kun støj fra drift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdriften.

Fluer og skadedyr

21. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum er i overensstemmelse med fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi².
22. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for forekomst af skadedyr (rotter m.v.).

Støv

23. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.
24. Fodersiloer skal indrettes, så støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås. Der skal anvendes melcykloner eller anden tilsvarende støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

25. Lys fra ejendommen må ikke være generende udenfor ejendommens skel.

² "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", <https://agro.au.dk/>

26. Ved opsætning af udendørs pladsbelysning, skal det sikres, at lyskilden afskærmes, så der ikke sker lysspredning væk fra ejendommen.

Spildevand

27. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild undgås.
28. Vaskevand fra rengøring af staldene, fra ægvask og æggepakkeri skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
29. Al vask af vogne til dyretransport samt maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt/tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Oplag af olie, kemikalier etc.

30. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
31. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
32. Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag på tæt bund uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke³.

Affald

33. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske på samme måde som angivet i vilkårene vedrørende håndtering og opbevaring af olie og kemikalier.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

34. Ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes efter en fast procedure – minimum én gang om året.
35. Der skal være vandur til måling af det reelle forbrug af vand fra drikkevandsboringen til husdyrbruget. Vanduret skal være opsat senest 1. kvartal 2021.
36. Hvis husdyrbrugets elforbrug i mere end et år, under normale driftsforhold, overstiger 320.000 kWh skal bedriften gennemgås af energikonsulent for at optimere energiforbruget. Dokumentation i form af rapport eller lignende skal kunne fremvises ved tilsyn. Rapportens anbefalinger bør indføres på ejendommen ifølge en nærmere fastlagt handlingsplan.

³ "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines" (Bek. nr. 1257 af 27. november 2019).

Egenkontrol

37. Husdyrbruget skal kunne fremvise staldtegning eller lignende til dokumentation af størrelsen på områder med dyr.
38. Følgende skal føres i en driftsjournal eller lignende system, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
 - Dokumentation for aflæsning af el-forbrug samt de aflæste værdier.
 - Registreringer af vandforbrug – aflæsning hver 6. måned.
 - Sammenligning af vand- og energiforbrug med det forventede samt gennemførte tiltag for at reducere forbruget.
 - Årsopgørelse over forbruget af dieselolie og/eller fyringsolie (år og mængder).
 - Dato for service og evt. brud på drikkevandsinstallationer eller øvrige vandinstallationer.
 - Dokumentation for renholdelse af ventilatorer.
 - Dato for uheld eller situationer, der kunne lede til uheld. Angivelse af typen af uheld eller situationer, indsats samt forebyggende tiltag.

2 Miljøteknisk beskrivelse

Del 2 omhandler beskrivelser af forhold på ejendommen og deres eventuelle påvirkninger på det omgivende miljø. Afsnittet indeholder Vejen Kommunes vurderinger, som har resulteret i vilkårene i del 1.

Indholdsfortegnelse

2 Miljøteknisk beskrivelse	11
Dyrehold og anlæg	12
Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder	14
Begrænsning af eventuelle gener for naboer	17
Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak	34
3 Lovformalia m.m.	39
Oplysninger om ejendom og husdyrbrug	39
Forudgående inddragelse af offentligheden	39
Høring af udkast.....	39
Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering	40
Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere	41
Udnyttelse af afgørelse.....	42
Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering	42
Husdyrbrugets ophør	43
Bilagsoversigt	43

Dyrehold og anlæg

Ejendommen drives i dag som konventionel ejendom, hvor der produceres konsum-æg i etagesystemer. Ansøger producerer hønniker på en anden ejendom (Boldingvej 16, 6752 Glejbjerg), men ejendommene er hverken teknisk- eller forureningsmæssigt forbundet og drives særskilt.

I forbindelse med nærværende miljøgodkendelse søges der om fleksibilitet i dyreholdet, således at ejendommen kan drives på en måde, så der kan produceres konsum-æg fra både konventionelle høns, fritgående høns og økologiske høns.

Husdyrproduktionen

Seneste registrering af dyreholdets omfang er sket i forbindelse med miljøtilsyn den 1. februar 2018.

Det fremtidige husdyrhold på ejendommen kommer til at bestå af æglæggende høns. Da der er søgt om fleksibilitet i produktionen, er det muligt at indrette produktionen til konventionelle høns i etagesystemer, fritgående høns og økologiske høns med dertilhørende udearealer af varierende størrelse. Pt. er produktionsanlægget indrettet til fritgående, konventionelle høns i etagesystemer, og den nye produktionshal bliver også opført med gødningsbånd og etagesystem.

Ejendommens anlæg

Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af to stalde med tilhørende æggepakkeri, fodersiloer og et udleveringshus. Derud over er der et maskinhus på ejendommen. I forbindelse med udvidelsen af bedriften opføres der en ny stald med tilhørende fodersiloer og en ny gyllebeholder. Gyllebeholderen ligger væk fra produktionsbygningerne, da der skal være plads til hønsefolde omkring staldene.

Hvis den indbyggede fleksibilitet i miljøgodkendelsen udnyttes vil det blive nødvendigt med et større udeareal til hønsene, og blandt andet derfor ønskes den nye gyllebeholder placeret væk fra produktionsbygningerne.

Inde i de to eksisterende stalde, er der opstillet containere til opbevaring af fast møg fra gødningsbåndene. Gødningsfraktionen fra den projekterede stald vil blive blandet op med vand og pumpet til gyllebeholder.

Tabel og figur herunder viser den fremtidige bygningsanvendelse på ejendommen.

Der vil fremover være følgende bygninger på ejendommen:

Nr.	Anvendelse	Størrelse	Areal med ammoniakfordampning	Staldsystem	Dyr
1	Stald til høns	1.912 m ²	3.000 m ² **	Fler-etagesystem, fast bund	Flexgruppe *
2	Stald til høns	1.983 m ³	3.000 m ² **	Fler-etagesystem, fast bund	Flexgruppe *
3	Stald til høns	3.127 m ³	5.000 m ² **	Fler-etagesystem, fast bund	Flexgruppe *
4	Gyllebeholder	3.500 m ³	1.384 m ²	Naturligt flydelag	
5	Maskinhus	1.000 m ²	---		
6	Amerikanersilo	---	---		
7	Fodersiloer	---	---		
8	Ægpakkeri og Udlevering	210 m ²	---		
9	Fodersiloer	---	---		
10	Lade	288 m ²	---		
11	Lade	170 m ²	---		
12	Stuehus	---	---		

Tabel 1. Oversigt over fremtidige bygninger på ejendommen. Bygningsnumre jf. figur 1.

* Flexgruppe: Høner, konsumæg. Skrabe, friland og økologiske, fler-etagesystem med bånd.

** Produktionsarealer er større end bygningens grundareal fordi der er tale om fler-etagesystem.

Figur 1. Husdyrbrugets driftsbygninger.

Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder

Ejendommens anlæg skal vurderes i forhold til anlæggets udformning og placering i landskabet og de landskabelige værdier.

Anlæggets udformning

Den nye staldbygning bliver 27 x 119 meter og indrettes med etagesystem m. gødningsbånd til æglæggende høner, og dimensioneres til 40.000 skrabe høns.

Bygningshøjden bliver ca. 8 meter til kip. Taghældningen bliver 15 grader.

Stalden opføres i materialer og farver afstemt efter det eksisterende byggeri på ejendommen. Taget vil være hvide tagpaneler og væggene forventes etableret i hvide sandwichpaneler.

Der opstilles 2 fodersiloer i galvaniseret stål med en maksimal højde på 11 meter.

Anlæggets placering i landskabet

Ejendommen ligger i det nordvestlige hjørne af Holsted Bakkeø, som mod vest grænser ned til Sneum Å. Sneum Å og den forholdsvis smalle ådal (100-150 m) er EF-habitatområde.

Jordtypen ved Sneum Å udgøres af smeltevandsaflejringer fra den sidste istid. Disse hedesletteaflejringer fra den sidste istid har et meget lille fald mod vest.

Området er præget af en intensiv landbrugsdrift med en tilhørende bebyggelse af fritliggende gårde og tidligere husmandssteder. I området ved ejendommen lå der tidligere store mose- og hedearealer, der i dag er opdyrkede eller tilplantede. Her ligger også størstedelen af områdets gravhøje.

Landskabets struktur og rumlige forhold er dels styret af det naturgivne grundlag i form af det forholdsvis flade moræne- og hedeslettelandskab, der gennemskæres af en række vandløb, og dels af landbrugets inddeling af fladerne i markparceller med tilhørende læhegn.

I takt med forøgelsen af markfladernes størrelse gennem de seneste 40 år er landskabets rumlige forhold blevet tilsvarende større. Ved ådalen og vandløbene er der dog fortsat mange mindre rum og strukturer, som udgør en modpol til udstrakte markparceller og bidrager med refugier og variation i de ellers meget strukturerede landbrugsflader.

Ejendommen vil være transparent synlig fra Gammelgårdsvej og fra Boldingvej eftersom der er en del læhegn i området.

Landskabelige værdier

Placeringen og udformningen af ejendommens anlæg skal vurderes i forhold til de landskabelige værdier – se nedenstående tabel og figur.

Udpegningerne er fra Kommuneplanen⁴. Landskabet og kulturhistoriske værdier bliver reguleret efter hhv. Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven.

⁴ Kommuneplanen 2017 – 2029 for Vejen Kommune, www.vejenkom.dk.

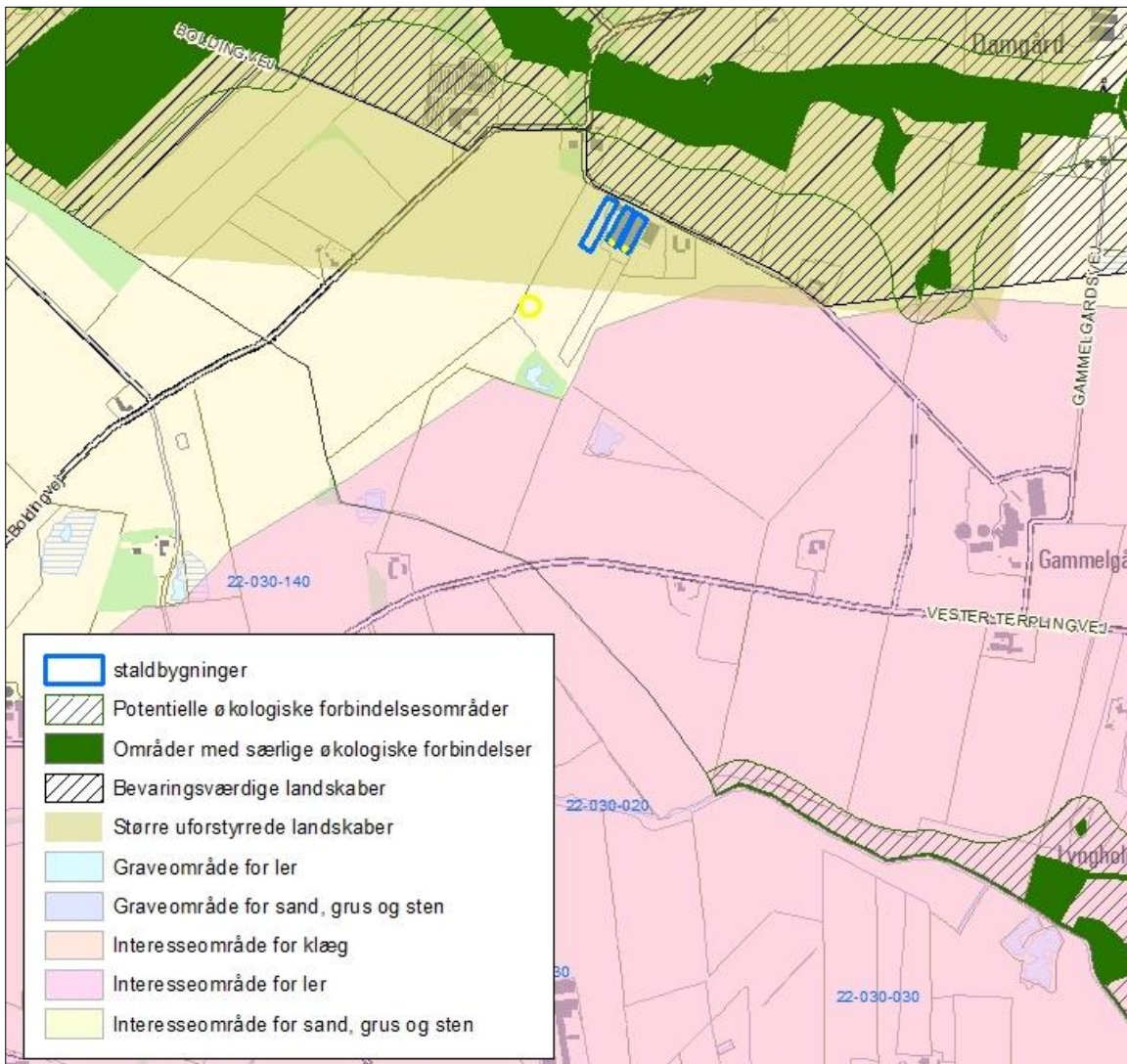
Kommuneplan	Udpegninger	Bemærkning	Anlæg inden for udpegningen
3.5.1	Bevaringsværdige landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej, men lige nord for Gammelgårdsvej
3.5.2	Uforstyrrede landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja, staldene ligger inden for udpegningen
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.3	Potentielle økologiske forbindelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej, men nord for ejendommen, langs Nørrebæk-Terpling Å
3.4.1	Naturområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre naturområder. Udpegningen i kommuneplanen indeholder også "særligt værdifulde naturområder".	Nej
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.2.1	Kulturhistoriske værdiområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kulturmiljøer, herunder Hærvejens kulturmiljø.	Nej
4.2.1	Kirkeomgivelser	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.4.2	Rekreativ interesse	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.4	Natura 2000	Byggeri der ændrer udpegningen af Natura 2000 område ikke tilladt.	Nej
Råstofloven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningen
	Råstofgraveområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg.	Nej, men syd og øst for ejendommen
Naturbeskyttelsesloven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningen
§ 17	Skovbyggelinjen*	Regulerer kun byggeri indenfor 300 m. Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 16	Sø- og åbeskyttelseslinje*	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 150 m (også terrænændringer og tilplantninger). Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 18	Fortidsmindebeskyttelseslinje	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 100 m (også terrænændringer og tilplantninger). Der må ikke bygges eller plantes inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 19	Kirkebyggelinje	Regulerer byggeri over 8,5 meters højde inden for 300 m.	Nej
	Fredede områder		Nej
Museumsloven	Udpegninger		Anlæg inden for udpegningen
§ 29a	Sten- og jorddiger	Må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.	Nej

§ 29e	Fortidsminder	Inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindet, må ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.	Nej
-------	---------------	---	-----

Tabel 2. Landskabelige udpegninger i forbindelse med nybyggeriet. *Bevaringsværdige og uforstyrrede landskaber, skov-, sø- og åbeskyttelseslinjer har ofte ikke indflydelse på landbrugsbyggeri, men kan i særlige tilfælde have betydning for vurderingen. På grund af Vejen Kommunes beliggenhed inde midt i landet, vurderes ikke på kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller klitfredninger.

Ejendommen er placeret inden for "uforstyrrede landskaber". Derudover er der udpeget "bevaringsværdige landskaber" og "økologiske forbindelsesområder" nord for ejendommen og "interesseområde for ler" syd og øst for ejendommen, men ikke i byggefeltet. Se figur 2 herunder.

Vejen Kommune vurderer, at opførelsen af den nye stald med fodersiloer, samt gyllebeholder og evt. indhegning til høns, ikke vil forringe udpegningsgrundlaget for uforstyrrede landskaber eftersom den nye stald med tilhørende fodersiloer opføres i direkte tilknytning til det eksisterende anlæg og i samme byggestil og materialer, som det eksisterende.

Figur 2. Anlæggets placering i landskabet.

Begrænsning af eventuelle gener for naboer

Afstandskrav

Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 omhandler en række afstandskrav.

Afstande, samt lovpligtige afstandskrav, jf. §§ 6, 7 og 8 i Husdyrbrugloven, fra den nye stald og fra den nye gyllebeholder er vist i nedenstående tabel. For §§ 6 og 8 gælder, at der ikke må ske etablering af anlæg eller udvidelser, der medfører forøget forurening inden for afstandskravet. For § 7 gælder, at der ikke må ske nyetablering indenfor afstandskravet.

§§	Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstands-krav
6	Nabobebyggelse	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
8	Naboskel	> 30 m	Ingen indenfor afstandskravet	30 m
8	Beboelse på samme ejendom	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet	25 m
8	Fælles vandindvindingsanlæg	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
8	Enkelt vandindvindingsanlæg	> 25 m	Ingen indenfor afstandskravet	25 m
8	Vandløb	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Dræn	> 15 m	Ingen dræn i nærheden*	15 m
8	Sø	> 15 m	Ingen indenfor afstandskravet	15 m
8	Offentlig- og privat fællesvej	< 15 m	Ca. 9 meter til Gammelgårdsvej**	15 m
8	Vandløb eller sø > 100 m ²	> 100 m	Ingen indenfor afstandskravet	100 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
7	Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder	> 10 m	Ingen indenfor afstandskravet	10 m
6	Byzone	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Samlet bebyggelse	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Sommerhusområde	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m
6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv	> 50 m	Ingen indenfor afstandskravet	50 m

Tabel 3. Oversigt over afstande fra anlæg til nærmeste punkt, hvor der er afstandskrav ifølge Husdyrbrugloven.

* Ansøger oplyser, at hvis der i forbindelse etablering af verandaer, gyllebeholder eller nye kyllingehuse findes dræn, vil dræne blive reetablerede, rørføringer lægges i faste rør, således at vandgennemstrømningen bliver bevaret.

** Ved et møde på ejendommen mellem ansøger og Vejen Kommune, blev der gennemgået nogle driftstekniske detaljer ved eksisterende produktion og sammenhængen mellem disse og den projekterede produktions placering. Der er gode driftstekniske forklaringer på den ønskede (nødvendige) placering. For bl.a. at sikre en regelmæssig drift, må der ikke være for mange "knæk" på foderstrengene i anlægget. I den eksisterende produktion er der en lige foderstreng fra foderanlægget (bygning 5) til hus 1 og 2. Denne foderstreng skal fortsættes til hus 3 for at tingene kører optimalt og energirigtigt. Hvis der kommer "knæk" på foderstrengen skal der indsættes "hjælpemotorer" i knækkene. Det betyder mere støj og et højere energiforbrug. Der er lignende udfordringer med hensyn til de bånd, der transporterer æg fra staldene ud i pakkeriet.

Landskabeligt og arkitektonisk vurderer Vejen Kommune, at det også vil give det bedste resultat at placere bygningerne på en lige linje.

Afstandskrav fra de eksisterende stalde til Gammelgårdsvej er ikke overholdt, men da det drejer sig om eksisterende bygninger, er der tidligere meddelt dispensation til afstandskravet eller givet tilladelse efter dagældende regler.

I forbindelse med projektet søges der dispensation til afstandskravet fra den nye stald til offentlig vej. Vejen Kommune vurderer ud fra ovennævnte vurderinger, at der kan dispenseres i afstand fra stald til offentlig vej fra 15 meter til mindst 9 meter.

Vejen Kommune dispenserer hermed fra afstandskravet til offentlig vej for den nye stald. Alle øvrige afstandskrav er overholdt.

Vejen Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav er nok til at sikre, at der ikke sker forurening eller gene af omgivelserne.

Lokalisering og Planrammer

Nærmeste lokalplanområde ligger mere end 1.000 meter væk og den beregnede konsekvensradius er på 645 meter. Grundet afstanden vurderer Vejen Kommune, at ejendommens ændringer ikke vil påvirke de lokalplanlagte områder.

Der er ingen lokalplaner under tilblivelse eller i forslag i området omkring ejendommen.

Vejen Kommune vurderer, at risikoen for forurening og væsentlige gener for omgivelserne er begrænset, da anlæggets placering i forhold til husdyrbruglovens genegrænser er overholdt.

Lys

Der er udendørs lamper ved forrummenes indgangspartier i gavlen med sensorer, der sikrer at lyset ikke er tændt unødigt. Der er større lysarmaturer ved portene ind til de 3 stalde, som kun er tændt i forbindelse med indsætning og udtagning af dyr.

Der er ikke lysgener fra staldene, da de er uden vinduer og uden lysplader i taget. Desuden er lyset slukket i staldene om natten.

Ansøger forventer ikke, at der vil være nogen fjernpåvirkning fra anlægget, som kan genere naboer eller trafikanter.

Der stilles vilkår til brugen af pladsbelysning for at undgå lysspredning de mørke timer.

Det vurderes, at der med de stillede vilkår, ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT

Den årlige ammoniakfordampning fra stald og anlæg på husdyrbruget skal leve op til samme niveau, som det vejledende niveau angivet af Miljøstyrelsen, for at leve op til Husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT.

Miljøstyrelsens vejledende BAT-niveau medfører en samlet ammoniakfordampning fra stalde og lagre på ca. 8.982 kg N/år. Det fremgår af den endelige ansøgning om godkendelse, at den samlede ammoniakfordampning fra anlægget er ca. 7.126 kg N/år.

Det samlede anlæg lever derved op til BAT-niveauet for denne ejendom.

Ansøger har valgt at tømme gødningsbåndene i de tre stalde 3 gange om ugen og opnår derved en ammoniakreducerende effekt på 36%. Der stilles vilkår om mindst tre ugentlige udmugninger i samtlige huse.

Med begrebet "Bedst Tilgængelig Teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et høj beskyttelsesniveau for miljøet som helhed. De miljømæssige fordele er afvejet i forhold til de økonomiske udgifter. Vurderingerne i relation til BAT skal som minimum følge kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (det såkaldte BREF-dokument).

BREF-dokumentet (21. februar 2017) anfører en række foranstaltninger, som intensive svi-nebrug skal implementere i forbindelse med ny godkendelse eller ved revurdering af ejendommens miljøgodkendelse.

Ejendommens BREF

Miljøledelse: Lovgivningen foreskriver, at ejendommen skal have indført miljøledelsessystem på godkendelsestidspunktet. Der skal fastsættes miljømål for ejendommen, og der skal udarbejdes en handleplan for det eller de fastsatte miljømål. Miljøarbejdet på ejendommen skal hvert år evalueres og evt. justering af mål og handlingsplaner. Minimum 1 gang årligt skal miljøledelsessystemet gennemgås, og der skal foreligge dokumentation for overholdelse af kravene hertil.

Ansøgningen er vedlagt en politik for miljøledelse på ejendommen. Hvert år evalueres planen og der foretages justeringer efter behov.

Godt landmandskab: Lovgivningen foreskriver, at IE-husdyrbrug skal oplære ejendommen personale hvad angår:

- Relevant lovgivning.
- Transport og udbringning af husdyrgødning.
- Planlægning af aktiviteter.
- Beredskabsplanlægning og -styring.
- Reparation og vedligeholdelse af udstyr.

Ejendommen skal udarbejde oplæringsmateriale, som skal være tilgængeligt for personalet, det skal løbende holdes opdateret og kunne fremvises på miljøtilsyn.

Kontrol, reparation og vedligehold: Lovgivningen foreskriver også, at IE-husdyrbruget skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel. Dokumentation for planen skal ske ved logbog over gennemførte kontroller, som skal holdes opdateret og kunne fremvises på miljøtilsyn.

Planen skal udarbejdes med henblik på at forebygge uheld og forberede sig på uventede emissioner og hændelser. Planen skal omfatte (hvis de er tilstede på ejendommen):

- Gyllebeholdere, gyllemiksere, gylleseparatorer og spredere.
- Forsyningssystemer til vand og foder.
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere (herunder optimering).

- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- Udstyr til drikkevand.
- Maskiner til udbringning af husdyrgødning.

Der skal udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Ejendommen uddanner og oplærer personale, har udarbejdet en beredskabsplan og fører regelmæssig kontrol samt reparation og vedligehold af indretninger og udstyr. Døde dyr opbevares forsvarligt.

Ernæringsmæssig styring: For reducere af ejendommens kvælstof foreskriver lovgivningen, at der som minimum skal anvendes fasefodring, reduceret indhold af råprotein ved god aminosyrebalance eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof.

For reducere af ejendommens fosfor foreskriver lovgivningen, at der som minimum skal anvendes fasefodring, anvende et eller flere tilsætningsstoffer (f.eks. fytase) eller anvende letfordøjeligt uorganisk fosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder.

Der kan også anvendes en kombination af ovenstående teknikker.

Ejendommen anvender fytase, fasefodring og optimerer fodringen løbende.

Effektiv vandudnyttelse: Ejendommen registrerer vandforbruget og udbedrer løbende skader.

Effektiv energiudnyttelse: Lovgivningen foreskriver, at IE-husdyrbruget er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i bygningsreglementet. Det betyder, at husdyrbruget ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningsystem skal indføre energieffektiv belysning.

Ejendommen oplyser, at ved løbende reovering og reparation vil der blive valgt energibesparende løsninger.

Støjreduktion: Støj vil primært forekomme i forbindelse med aflæsning af foder, afhentning af æg samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget. Disse gener minimeres ved reholdelse og vedligeholdelse af ventilationsanlægget. Støjende aktiviteter forgår indendørs (blanding af foder) og hovedsagligt om dagen og på hverdage.

Støvreduktion: Lovgivningen foreskriver, at IE-husdyrbrug skal reducere støvproduktionen fra foder og strøelse enten ved anvendelse af metode til at binde støvet i staldanlægget eller behandle afgangsluften med luftrensningssystemer.

Ejendommens reducerer støvgener ved at anvende lukkede systemer med foder og hensynsfuld kørsel med landbrugsmaskiner.

Lugtreduktion: Ejendommen overholder de generelle lugtgenekriterier, og der er ikke indført yderligere foranstaltninger eller protokoller på ejendommen for at begrænse lugtgener.

Forebyggelse af lugtgener: På ejendommen holdes overfladerne i staldene tørre og rene, husdyrgødning fjernes regelmæssigt til et overdækket lager og omrøring af gyllen sker kun i forbindelse med udbringning.

Procesparametre: Det er BAT at monitorere følgende parametre mindst én gang om året

- Vandforbrug.
- Elforbrug.
- Brændstofforbrug.
- Antal indgåede- og udgåede dyr.
- Foderforbrug.
- Gødningsproduktion.

Ejendommen registrerer ovenstående parametre mindst én gang om året.

Ammoniakemission: På ejendommen sker hyppig fjernelse af gødning til gyllebeholder, gødningscontainer eller markstak.

En del af BAT punkterne er yderligere beskrevet og vurderet i oven- og nedenstående afsnit.

Dokumentation for de forskellige former for opfyldelse af BAT (fodring, belysning m.m.), skal opbevares min. 5 år og kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

IE-husdyrbrug skal desuden én gang årligt (inden 31. marts) samlet indsende følgende til kommunen for det forudgående kalenderår (medmindre der har været et miljøtilsyn):

- Logbøger for evt. miljøteknologi
- Dokumentation for miljøledelsessystem
- Logbog over gennemførte kontroller på ejendommen
- Dokumentation for overholdelse af fodringskrav (kvælstof/fosfor)

Følgende er angivet i ansøgningen (markeret med *kursiv*):

Der anvendes fasefodring hvor dyrenes udvikling og behov tilgodeses ved tilpasninger i foderet undervejs i produktionscyklussen. Dette sikrer, at dyrene tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Der er tilsat fytase i foderet.

Proteinfoder indkøbes og der bruges korn og grovfoder af egen avl samt indkøbt korn/grovfoder i nødvendigt omfang. Foderet blandes på ejendommen.

Der er i alt 3 siloer til foderopbevaring. Fodret blandes i foderrummet og føres derfra ind i staldenes fodersystem via en transportkæde.

Rengøring af stalde sker en gang årligt i forbindelse med holdskifte. Så vidt muligt anvendes tørrengøring, men ved behov anvendes iblødsætning og efterfølgende vask med højtryksrensere. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Drikkevand til dyrene kontrolleres og indstilles regelmæssigt.

Ejendommen har ikke store områder, hvorfra der kommer spildevand og vandforbruget søges minimeret. Vaskevandet vil blive ledt til en lukket beholder, som tømmes efter behov.

Tagvandet fra eksisterende bygninger opsamles ikke, da der ikke er tagrender på bygningerne. Der vil heller ikke blive etableret tagrender på den nye bygning.

Der ændres ikke i håndteringen af sanitært spildevand på ejendommen.

Lyset i staldene styres efter timer. Al ventilation er styret automatisk ud fra registreringer af temperatur og luftfugtighed, som sikre at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene samt ift. energiforbruget. Ventilationssystemet rengøres ved hvert holdskifte, hvilket reducerer modstanden, så der opnås et lavt energiforbrug.

Udendørs er der lys på udleveringsrampe, som tændes når der er behov for det i forbindelse med indsætning af dyr eller når de gamle dyr skal væk fra ejendommen.

Støj vil primært forekomme i forbindelse med aflæsning af foder, afhentning af æg samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget. Disse gener minimeres ved renholdelse og vedligeholdelse af ventilationsanlægget. Støjende aktiviteter forgår indendørs (blanding af foder) og hovedsagligt om dagen og på hverdage.

Det er begrænset hvad der er af støvkilder på selve ejendommen. I tørre perioder kan der forekomme støv ved kørsel på Gammelgårdsvej. Der køres hensynsfuldt, så der i disse perioder ophvirvles så lidt støv som muligt. Foderhåndtering foregår indendørs og giver dermed meget begrænsede anledninger til støvgener udenfor ejendommens bygninger.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-husdyrbrug med en produktion af slagtesvin eller skrabekeyllinger anvende fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkeltdosis (100 pct.) fytase. Dokumentation herfor skal opbevares min. 5 år og bl.a. kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

Ved fremtidig renovering af eksisterende staldafsnit skal Vejen Kommune vurdere, om det valgte staldsystem lever op til BAT på renoveringstidspunktet. Fremtidige ændringer i dyrehold, staldanlæg, anlæg til opbevaring af husdyrgødning m.v., udover godkendelsen, skal anmeldes til Vejen Kommune, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 70.

I tilfælde af at dele af byggeriet ikke opføres, ændres forudsætningerne for godkendelsen. Dette bevirker at bl.a. BAT-niveauet for ejendommen ændres. Der er stillet vilkår om fornyet BAT-beregning, hvis teknologier ikke indføres i samme omfang, som angivet i ansøgningen.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget anvender bedst tilgængelig teknologi – fx indenfor følgende emner:

- Løbende eftersyn af indretninger på bedriften
- Hyppige registreringer af vand- og energiforbrug
- Elektronisk styring af lyset i staldene og udendørs
- Udarbejdelse af beredskabsplan
- Tilmeldt Kvalitetsprogram for produktionen
- Afstemt fodring af dyrene
- Opfølgninger på fodereffektiviteten
- Nyt staldafsnit etableres med gulvtype der reducerer ammoniakfordampningen bedst muligt på nuværende tidspunkt
- Der anvendes fasefodring
- Der anvendes letfordøjeligt uorganisk fosfat eller fytase

De etablerede staldsystemer på ejendommen vurderes til at leve op til kravet til BAT for alle dyregrupper.

Ud fra en vurdering af omkostninger og miljøgevinst vurderer Vejen Kommune, at der på nuværende tidspunkt er mindre områder for ejendommen, hvor der skal laves yderligere tiltag for at opfylde kravet til BAT. Der stilles vilkår til egenkontrol (eks. vandur) på ejendommen.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at husdyrbruget lever op til BREF-dokumentets BAT-niveau på punkterne: fodring, staldsystemer, energi- og vandforbrug, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning. Vejen Kommune vurderer yderligere, at de stillede vilkår til management og egenkontrol vil være tilstrækkelige til at husdyrbruget også lever op til BREF-dokumentet vedr. management og egenkontrol.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget med de oplyste tiltag og de stillede vilkår vil kunne leve op til BREF-dokumentets⁵ krav om anvendelse af Bedst Tilgængelig Teknologi.

For oplag af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at gældende lovkrav på området vil være tilstrækkelig til at begrænse miljøbelastningen.

For udbringning af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at yderligere tiltag, udover hvad der følger generel lovgivning, vil være uforholdsmæssigt dyre i forhold til den opnåelige miljøeffekt.

Vand og energiforbrug

Ejendommens forbrug skal årligt evalueres, og der skal være daglig fokus på energieffektivitet, vandbesparelse osv. Dette er en del af indførelsen af den lovpligtige miljøledelse for landbrugsejendomme.

Ejendomme, som har et IE husdyrbrug skal ifølge lovgivningen anvende energieffektiv belysning. Som minimum skal al udskiftning af belysning ske til energieffektive lyskilder.

For at opnå en effektiv energiudnyttelse har denne ejendom dagslysstyring på lyset i stalddene og udendørs belysning er kun tændt ved behov.

Ansøger har opgivet følgende forventede forbrug af vand og energi.

Vand- og Energiforbrug	Efter udvidelse - mængde pr. år
Vand	ca. 8.000 m ³
Elforbrug	ca. 320.000 kWh
Fyringsolie	0 L
Dieselolie	ca. 10.000 L

Tabel 4. Energiforbrug

Drikkevandsforsyningen sker via egen boring, og der stilles vilkår til etablering af vandur på stalde med dyr, så det faktiske vandforbrug fremover kan registreres.

Der foreligger en tilladelse til at indvinde drikkevand til husdyrproduktionen, som vurderes at kunne dække ejendommens behov for vand.

⁵ Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, www.mst.dk.

Vejen Kommune vurderer, at de stillede vilkår vil være tilstrækkelige til at husdyrbruget lever op til forsvarlig anvendelse af vand- og energiforbrug.

Lugt

Lugt fra husdyrbrug stammer primært fra husdyrgødningen og i mindre omfang fra dyrene.

Beskyttelsen af naboerne i forhold til lugt fra husdyrbrug er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest skulle have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Beregningerne, som er udført i ansøgningsskemaet, er vist i nedenstående tabel. I yderste højre kolonne står om genekriteriet er overholdt. Kolonnen vægtet gennemsnitsafstand viser, hvor langt der er fra husdyrbrugets anlæg til boliger og byzone. Kolonnen korrigeret geneafstand i ansøgt drift viser, hvor langt der skal være til nabo/samlet bebyggelse/by, for at husdyrbruget overholder lugtkravet.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Enkelt bolig	0	FMK	148,3 m	148,3 m	430,8 m	Ja
Samlet bebyggelse	0	FMK	263,7 m	263,7 m	2.302,3 m	Ja
Byzone	0	FMK	469 m	469 m	2.223,8 m	Ja

Tabel 5. Lugtgeneafstande for husdyrbruget (www.husdyrgodkendelse.dk).

For at sikre begrænsede lugtgener stilles der krav om generel god hygiejne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

Husdyrbruglovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt, og Vejen Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Det forventes ligeledes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Transport

Ansøger oplyser vedr. transporter til og fra ejendommen (indsat i kursiv), at *transport tilknyttet husdyrbruget sker ad tilkørslen fra Gammelgårdsvej.*

Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 06.00-18.00 på hverdage. Transport med husdyrgødning kan forekomme på øvrige tidspunkter, men fortages i udspretningsæsonen.

Det skønnede antal transporter:

Transport af	Nudrift/år	Ansøgt drift/år
Husdyrgødning	100 læs/år	180 læs/år
Foder og korn	Ca. 20 læs/år	Ca. 37 læs/år
Ind- og udlevering af dyr	Ca. 32 transporter/år	Ca. 58 transporter/år
Afhentning af æg	2 gange ugentlig	3 gange ugentlig
Afhentning af døde dyr	Hver 14. dag	Uændret
Dieselolie	Ca. 4 gange årligt	Uændret
I alt	Ca. 287 transporter/år	Ca. 464 transporter/år

Det er hovedsageligt antallet af transporter med dyr til og fra ejendommen, samt transporter med foder og husdyrgødning, der vil stige ifm. udvidelsen. Samlet forventes antallet af transporter at stige fra ca. 287 til ca. 464 transporter, svarende til en stigning på ca. 62 % ift. det niveau der er i dag.

Der er gode adgangsveje i forbindelse med transport til og fra ejendommen og det øgede antal transporter vurderes ikke at være til væsentligt gene for naboer. Transporterne vil ikke adskille sig fra øvrige tunge transporter på landevejene. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter.

Afhentningstidspunktet for æg, døde dyr og høns, der skal slagtes, afhænger af det enkelte firmas planlægning, hvilket ansøger ikke har indflydelse på. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen kan det blive nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til støj i forbindelse med til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugens produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de stillede vilkår overholdes.

Afgørelsen meddeles jf. Husdyrbrugloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven.

Støj

Ansøger oplyser (indsat i kursiv), at støjbelastning af naboer primært vil forekomme i forbindelse med aflæsning af foder, afhentning af æg samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget. Der forventes ikke at ske mærkbare ændringer i støjniveauet fra ejendommen efter udvidelsen. Det vil fortsat være indkørslen nord for ejendommen der anvendes.

Den daglige drift af ventilationsanlæg kan give anledning til støj. Disse gener minimeres ved renholdelse og vedligeholdelse af ventilationsanlægget. Ventilationsanlægget er frekvensstyret hvilket sikrer mod overventilering.

Blanding af foder foregår indendørs.

Hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse. Der er ikke foretaget støjberegninger, da det vurderes, at der ikke er særlige støjkloder ud over hvad der kan forventes på en landbrugsejendom og det forventes at projektet vil kunne overholde støjkravene.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke forventes at blive et problem for de omkringboende som følge af afstanden til naboer samt projektets udformning. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

Det planlægges, at der skal tilføres vand til gødningen i hus 3 inden det pumpes fra staldens nordlige ende til gyllebeholderen. Der opstår ingen støjgener i den forbindelse, da det sker indendørs.

Der leveres proteinfoder hvor 17. dag. Foderet tippes af og foderanlægget er placeret indenfor og der er derfor meget begrænset støj fra anlægget.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer på hverdage, mens der i så- og høsttid vil være forøget aktivitet.

Det vurderes, at der er foretaget tiltag på ejendommen for at reducere støjbelastningen for de omkringboende, og at støjniveauet på ejendommen sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget.

I Støjvejledningen⁶ anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Til fastlæggelse af støjgrænser ved de nærmeste boliger i det åbne land har kommunen anvendt de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da de fleste støjkloder primært er i drift i perioden mellem kl. 07.00 og 18.00.

⁶ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/ måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden finder, at eventuelle klagen er velbegrundede.

Vilkår om støj og lavfrekvent støj gælder al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel – ikke støj fra f.eks. markdrift.

Vibration og rystelse

Vibrationer og rystelser forekommer hovedsageligt i forbindelse med den daglige brug af traktorer og transportere til og fra ejendommen.

Brugen af traktorer vil normalt foregå i dagtimerne, men der skal også påregnes sæsonbestemt arbejde f.eks. ved ensilering, høst og forårs- og efterårsarbejde i marken.

Det vurderes, at vibrationer og rystelser vil blive overholdt, da de fleste kilder primært er i drift i perioden mellem kl. 07.00 og 18.00.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af vibrationsgrænser⁷ samt vilkår om, at en beregning/ måling af vibrationsniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden finder, at eventuelle klagen er velbegrundede.

Vilkår for vibrationer gælder al vibration fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel – ikke vibrationer fra markdrift.

Skadedyr

Fluer kan være til stor gene for naboer. Der er flere typer af fluer, som kan give gener, hvor nogle kan komme fra stalde med dyr/gødning og andre kan komme fra naturområder. For fluer, som stammer fra stalde gælder, at de primært vil holde sig hér – kun nogle få vil søge ud i området omkring ejendommen. Det er især fluer fra oplag af gødning, som giver fluer, der søger til huse (herunder naboer), hvor de søger føde.

For at sikre at gener fra fluer, der stammer fra stalde/gødning, begrænses, er det vigtigt, at fluer især bekæmpes på larvestadiet. Vejen Kommune stiller derfor vilkår om, at fluer skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Ansøger oplyser (indsat i kursiv), at *skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler.*

Høns spiser meget gerne insekter, æg, larver og pupper og fluer når derfor sjældent at blive et problem. Der oplagres ikke dybstrøelse eller fast gødning udenfor på ejendommen. Fast gødning fra den nye stald vil blive blandet op med vand og oplagres i den ansøgte gylletank.

Der er serviceaftale med bekæmpelsesfirma (Anticimex) omk. bekæmpelse af rotter. Der er opstillet rottekasser på ejendommen. Disse efterses jævnligt og bekæmpelse af gnavere iværksættes ved første tegn på forekomst af gnavere.

Der tilstræbes god renholdelse i og omkring stalde og der er begrænset oplag af foderstoffer udendørs. Spild af foder undgås så vidt muligt og affald fjernes løbende.

⁷ Miljøstyrelsens vejledning nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

Rotter er man forpligtet til at bekæmpe da de kan overføre sygdomme, æde foder, samt ødelægge bygninger og kloaksystemer. Enhver der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen.

Ansøger har oplyst, at der er en sikringsaftale med et privat rottebekæmpelsesfirma og at han for at forebygge rotter:

- forsøger at lukke af til kornkamre for så vidt muligt at mindske rotternes adgang til dem og at fjerne foderrester generelt
- holder rent og ryddeligt omkring ejendommens bygninger så der ikke er så mange gemmesteder
- lukker huller i sokler, omkring rør og ved porte

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse med de stillede vilkår, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer eller rotter på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

Støv

Støv kan være generende for omgivelserne. Der kan være flere kilder til støvgener.

Foder og korn bliver leveret i det isolerede maskinhus. Porten lukkes i forbindelse med disse aktiviteter, så der kan skabes et lille undertryk i rummet sådan at støv kan suges ud af huset og opsamles.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

Husdyrgødning og opbevaringsanlæg

Gødningsproduktionen er ifølge ansøgning angivet til:

Gødningstype	Mængder i m ³
Flydende husdyrgødning inkl. vand til opblanding	2.390 m ³
Overfladevand gyllebeholder (0,8 x 1.384 m ²)	1.107 m ³
Vaskevand	100 m ³
I alt	3.597 m ³

Tabel 6. Gødningsproduktion.

Husdyrbruget skal have den nødvendige opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning, rengøringsvand og vandspild i forbindelse med husdyrproduktionen samt overfladevand.

Der er følgende opbevaringsanlæg på ejendommen:

Opbevaringsanlæg	Opførelsesår	Kapacitet m ³
Gyllebeholder	Ny	3.500 m ³
Container 1		35 m ³
Container 2		35 m ³

Tabel 7. Oversigt over opbevaringsanlæg.

Projekteret beholder ligger udenfor risikoområde og længere væk end 100 m fra vandløb og søer⁸.

Gødningsproduktionen af fast hønsegødning føres ud af stalden med gødningsbånd og opbevares i lukket container indendørs. Når containeren er fuld afhentes en stor del af et komposteringselskab. Den del af hønsegødningen, som ikke afhentes af komposteringselskabet opbevares i gyllebeholder.

Fast gødning fra fjerkræproduktionen i ny stald opblandes med vand og håndteres derefter som flydende husdyrgødning.

Gødningsproduktionen fra den nye stald er af konsulent beregnet til ca. 1.017 tons gødning, svarende til 1.730 m³. Gødningen tilsættes ca. 660 m³ vand før den kan pumpes til gyllebeholderen. Der ud over vil der være ca. 100 m³ vaskevand fra produktionen.

Med en maksimal samlet produktion af flydende husdyrgødning på i alt 3.597 m³ gylle og en opbevaringskapacitet på 3.500 m³ er der en opbevaringskapacitet på $(3.500/3.597 \cdot 12 \text{ mdr.})$ 11 måneder.

Ifølge lovgivningen vil den tilstrækkelige kapacitet svare til mindst 9 mdr. for flydende husdyrgødning. Vejen Kommune vurderer, at der på denne ejendom ikke er grund til at skærpe den generelle anbefaling, og der stilles vilkår om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning.

Vejen Kommune vurderer, at der er tilstrækkelig kapacitet til at leve op til kravene omkring husdyrgødning.

Opbevaring af fast gødning (ikke komposteret) skal ske i tæt container evt. med afløb til opsamlingsbeholder. Containeren skal til enhver tid være overdækket, til reduktion af lugt og ammoniakfordampning. Fra container kan komposteret husdyrgødning lægges i overdækket markstak, som angivet nedenfor. Ved udlægning af markstakke skal der føres årlige optegnelser over oplagringsperiode og placering, f.eks. angivelser på kort.

Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. kan oplagres i marken, når oplaget er overdækket med kompostdug eller lufttæt materiale. Opbevaringen må ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand, og oplaget skal opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens afstandskrav for placering af stalde, møddinger mv.

Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets faste husdyrgødning/dybstrøelse.

Vejen Kommune vurderer, at ejendommen håndterer og opbevarer fast husdyrgødning forsvarligt og efter gældende retningslinjer.

⁸ Bekendtgørelse nr. 1318 af 26.11.2015 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Såfremt der foretages ændringer, som har indflydelse på kapaciteten, skal der indsendes en opgørelse herover til kommunen.

Rest-, spildevand og overfladevand

Der skelnes mellem følgende former for spildevand:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning.
- Overfladevand fra tage og udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, og derfor må ledes til dræn for regnvand eller udsprinkles⁹ efter forudgående tilladelse.
- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank eller offentlig kloakering.

Ansøger oplyser, at spildevand fra bedriften består af:

- Vaskevand fra stalde – ca. 5 m³ i forbindelse med holdskifte.
- Tagvand

Ansøger oplyser vedr. spildevand (indsat i kursiv), at *staldene tørrengøres. Hvis staldene rengøres med vand vil det være med i blødsætning og vask med højtryksrensere. Vaskevandet vil blive ledt til en lukket beholder, som tømmes efter behov.*

Tagvandet fra eksisterende bygninger opsamles ikke, da der ikke er tagrender. Der vil heller ikke blive etableret tagrender på den nye bygning.

Der ændres ikke i håndteringen af sanitært spildevand på ejendommen.

Spildevandet fra vask af stald ledes i 80 m³ opsamlingsbeholder.

I forbindelse med opførelse af den nye stald gøres der hermed opmærksom på, at afløb skal udføres af aut. kloakmester jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Det vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand, samt de stillede vilkår, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

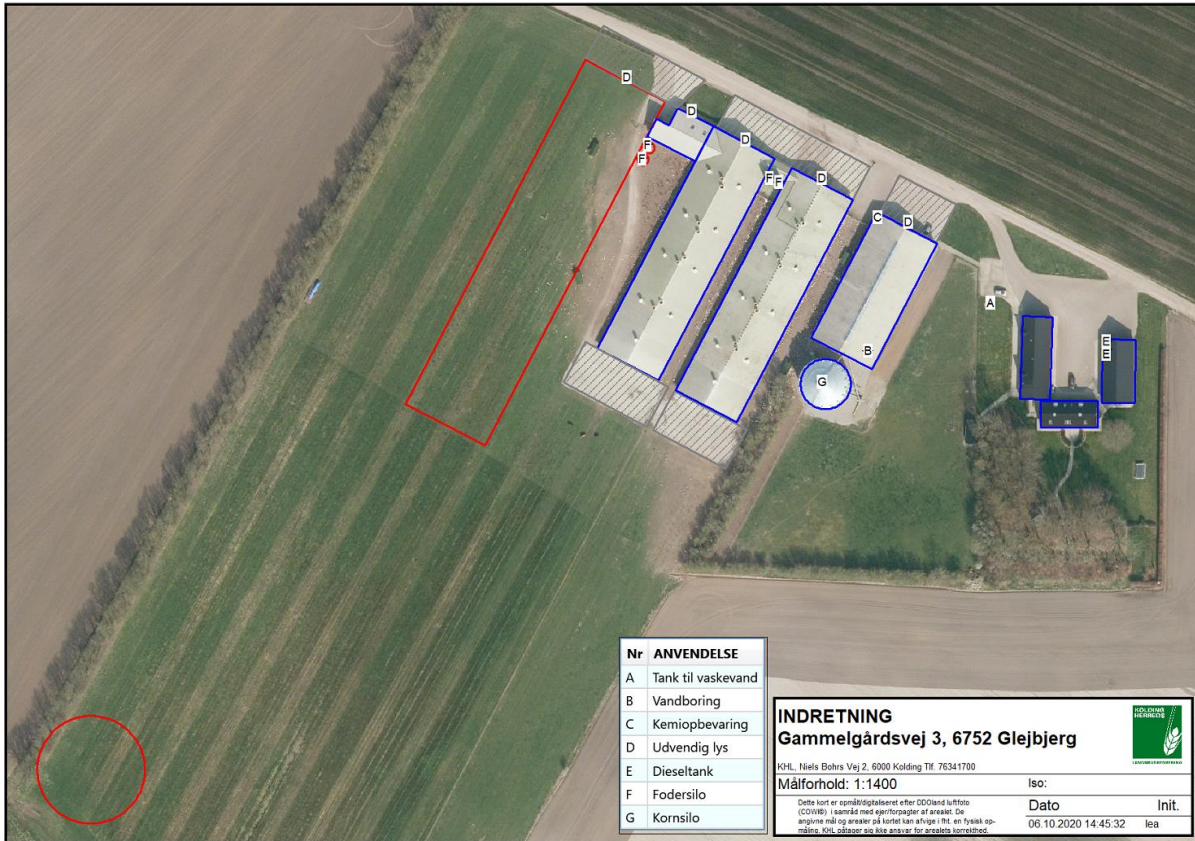
Kemikalier og affald

Ansøger oplyser vedr. olie og kemikalier (indsat i kursiv), at *ejendommen er beliggende i et område med drikkevandsinteresser, men udenfor nitratfølsomt indvindingsopland og der er god grundvandsbeskyttelse i området.*

Kemikalier opbevares i lukket container med fast bund. Olietanke er placeret indendørs på betongulv uden afløb. Der opbevares ikke spildolie på ejendommen. Staldene rengøres ved holdskifte og der bruges kun hydratkalk.

Da sprøjtemidler og olietanke er placeret, så evt. spild vil kunne opsamles er der ingen risiko for afstrømning til jord og grundvand. Det vurderes derved, at opbevaring af olie og kemikalier sker på en miljømæssig forsvarlig måde.

⁹ Landbrugets byggeblad nr. 103.09-05 om Udenomsfaciliteter – udsprinkling af ensilagesaft og restvand.

Figur 1. Ejendommens indretning.

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå sådan, at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

For at forebygge spild og forurening som følge af oplag af olie og kemikalier, stilles der vilkår til opbevaring og bortskaffelse.

Vedrørende affald oplyser ansøger (indsat i kursiv), at *det er begrænset hvor meget affald der genereres på ejendommen. Udover husdyrgødning og døde dyr er det hovedsageligt lysstofrør, pap og papir.*

Der opbevares ikke olieaffald på ejendommen, da maskiner serviceres på autoriseret værksted eller på anden ejendom.

Metalskrot afhændes til produkthandler, til genanvendelse.

Der er tale om et IE-brug, men alligevel håndteres affald ud fra affaldshierarkiet:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødsning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at affaldshierarkiet iagttages og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Vejen Kommunes affaldsregulativer.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Opbevaring af flydende husdyrgødning sker i godkendt gylletank. Gylletanken er ikke beliggende i risikoområde og der vil løbende blive udført 10 års beholderkontrol. Beholderen vil blive tømt med selvsugende gyllevogn og risikoen for spild er derved minimal. Terrænet er forholdsvist jævnt, med et svagt fald væk fra nærmeste sø, så der ikke er risiko for afstrømning til og forurening af vandmiljøet.

Døde dyr opbevares på køl til afhentning af DAKA. DAKA afhenter efter behov – normalt hver 14. dag. Der opstår ikke uhygiejniske forhold da dyrene er kølet ned indtil afhentning.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr"¹⁰.

Vejen Kommune gør opmærksom på, at bortskaffelse af affald fra ejendommen skal ske i overensstemmelse med Regulativ for Erhvervsaffald og Affaldsbekendtgørelsen.

Vejen Kommune vurderer, at håndtering af affald sker på forsvarlig vis, og der stilles ikke skærpede vilkår.

Risici

Ansøgningens redegørelse for begrænsning af gene/forurening ved eventuelle uheld er behandlet herunder.

Ansøger oplyser (indsat i kursiv), at der ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4*

¹⁰ Fødevareministeriet, Bek. nr. 558 af 01.06.2011.

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip fra gyllebeholderen, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådanne situationer skal håndteres. Beredskabsplanen vil blive opdateret før den nye staldbygning og gylletank tages i brug.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie og lignende.

For IE-husdyrbrug er det lovpligtigt, at udarbejde en beredskabsplan for ejendommen, og der stilles derfor ikke særskilt vilkår hertil. Beredskabsplanen skal være kendt af ejendommens medarbejdere og tilgængelig ved miljøtilsyn.

Vejen Kommune vurderer herefter, at risici er minimeret, og med udarbejdelse af beredskabsplanen sikres begrænsning af følgerne af eventuelle uheld.

Miljøledelse

Der er lavet en plan for ejendommens overordnede miljøpolitik, som har fokus på energieffektivitet, vandbesparelse, affaldshåndtering m.v., for at opnå både miljømæssige og driftsøkonomiske fordele.

Alternative muligheder

Vedr. undersøgelse af alternative muligheder oplyser ansøger (indsat i kursiv), at i forbindelse med placering af den nye stald og gylletank er flere muligheder afsøgt.

Stalden ønskes placeret i tilknytning til de eksisterende bygninger og der er dermed begrænsede muligheder for at vælge en anden placering end den ansøgte. Logistisk set er det mest hensigtsmæssigt at placere stalden i tilknytning til det eksisterende pakkerum og de eksisterende stalde så fodringssystemet mv. kan videreføres.

Gylletanken ønskes placeret i udkanten af foldarealet og væk fra staldene af hensyn til smitrisiko. Ved den valgte placering, er der mulighed for at bruge slangeudlægger, så antallet af gylletransporter reduceres.

Der har været set på en placering af både stalden og gylletanken på vestsiden af det eksisterende læhegn umiddelbart syd for naboejendommen. Denne placering vil ikke ligge i tilknytning til de eksisterende bygninger og placeringen vil ligge meget tæt på naboejendommen.

Ud fra såvel miljømæssige som driftsmæssige hensyn vurderes de ansøgte placeringer at være de mest hensigtsmæssige, både ift. natur, landskab og de nærmeste naboer.

Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak

Før der meddeles tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 16 i Husdyrbrugloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område og Bilag IV-arter væsentligt, jf. Habitatbekendtgørelsen¹¹. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger under hensyntagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper, området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. "Waddenzee-dommen"¹².

Påvirkninger vurderes fra ejendommens anlæg op til Natura 2000-områder og på såkaldte kategori 1, 2 og 3 naturområder.

Det er fastsat i Husdyrbrugloven, at et husdyranlæg ikke må etableres, udvides eller ændres, hvis det ligger mindre end 10 m fra kategori 1 eller 2 naturområder. Derudover er der krav til maksimal tilladt ammoniakdeposition på naturområder i kategori 1 og 2 samt et generelt beskyttelsesniveau for kategori 3 naturområder.

Påvirkning af kategori 1 naturområder

For naturområder i kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområdet ikke må overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug, som har en ammoniakemission mellem 150 kg N og 5.000 kg N indenfor 2.500 m fra naturarealet.

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 90 (habitatområde nr. 79) – Sneum Å og Holsted Å - ca. 1.100 m vest for ejendommen.

Nedenstående tabel viser de kategori 1 naturområder, der påvirkes med ammoniak fra husdyrbruget.

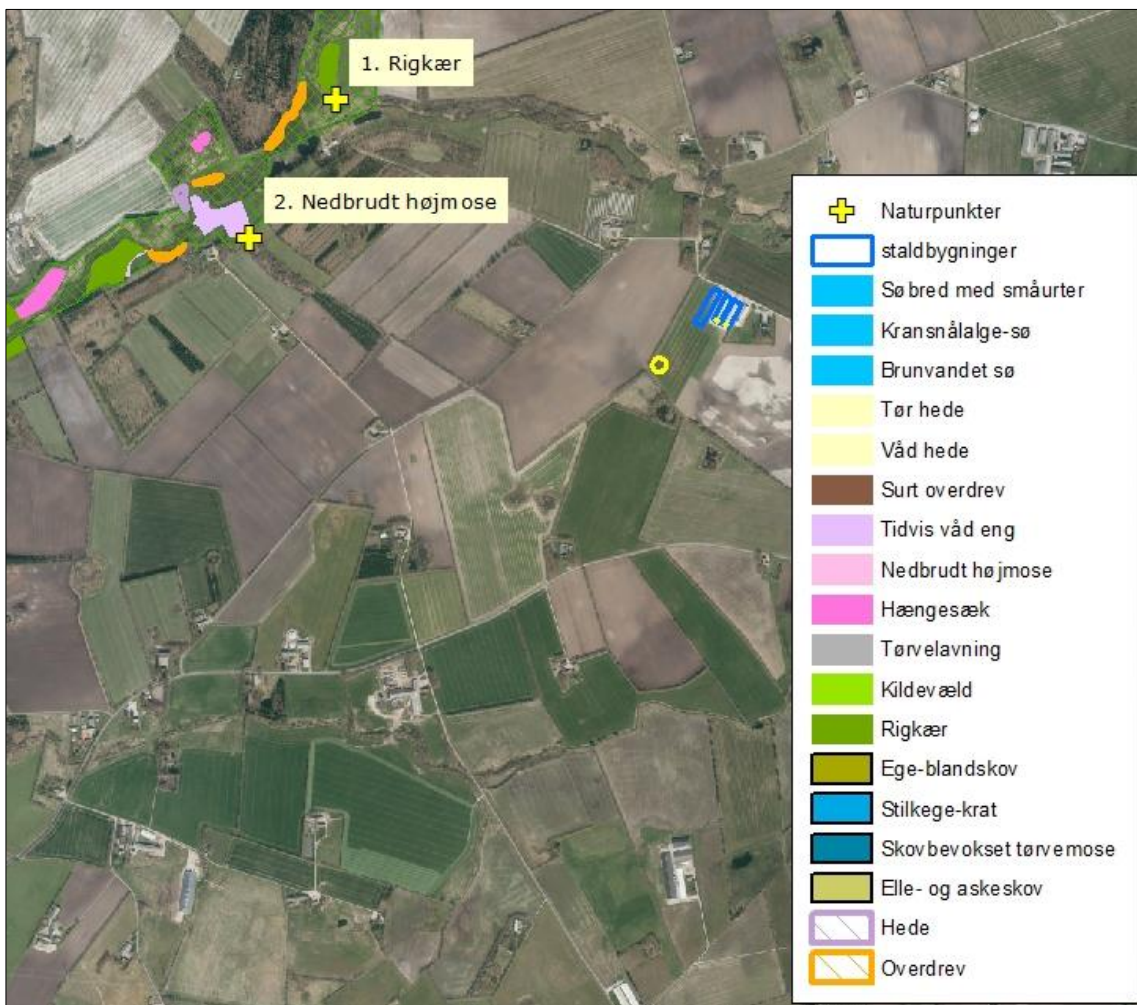
Nr.	Naturtype	Afstand fra anlæg	Totalbelastning (kg N/ha/år)
1	Mose (rigkær)	Ca. 1.260 m vest for anlægget	0,2
2	Mose (nedbrudt højmosé)	Ca. 1.280 m vest for anlægget	0,1

Tabel 8. Beskyttede kategori 1 naturområder.

Da ammoniakdepositionen fra anlægget jf. ovenstående tabel er 0,2 kg N/ha/år og derunder, er det fastsatte beskyttelsesniveau mht. ammoniak overholdt, uanset hvor mange andre husdyrbrug, der påvirker naturarealet.

¹¹ Habitatbekendtgørelsen, Bek. nr. 1595 af 06.12.2018.

¹² Waddenzee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

Figur 4. Kategori 1 naturområder ved anlægget.

Påvirkning af kategori 2 naturområder

For naturområder i kategori 2 (§ 7 arealer udenfor Natura 2000-områder) gælder, at totalbelastningen i naturområderne ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år. § 7 arealer er højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.

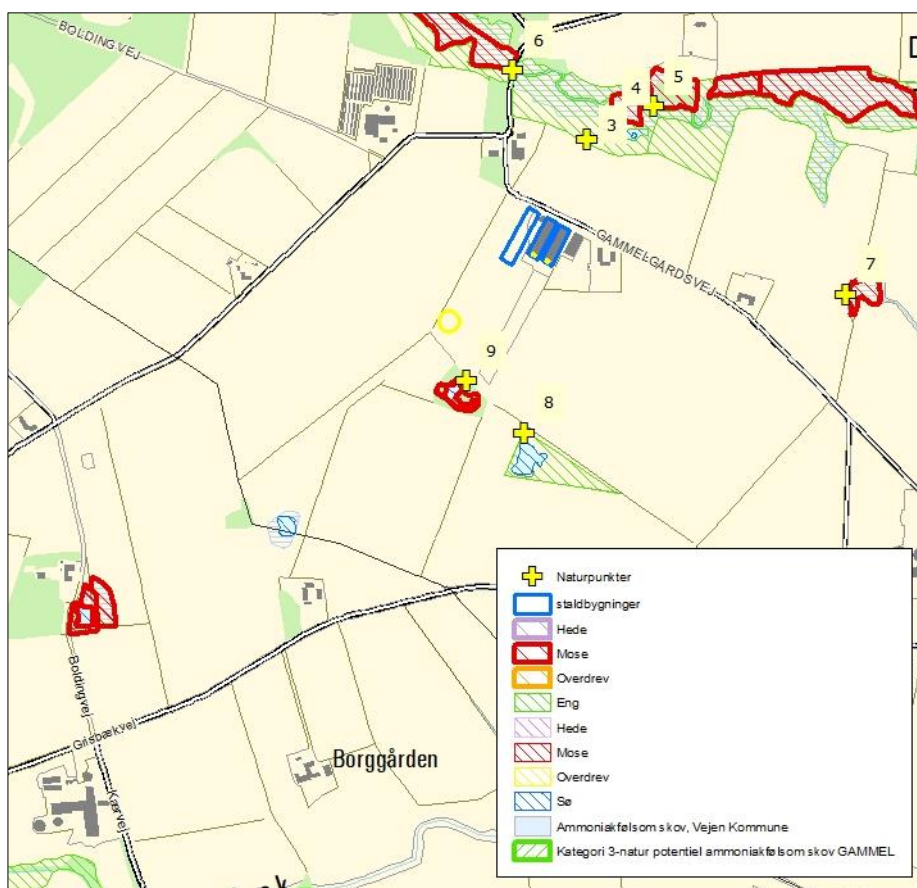
Der er ingen kategori 2 natur i nærheden. Nærmeste kategori 2 natur er en hede i forbindelse med Klelund Plantage, der ligger næsten 7 km nordvest for ejendommen. På grund af afstanden vurderer Vejen Kommune, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning af naturtypen, og der er ikke behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositionen på naturtypen.

Påvirkning af kategori 3 naturområder

Kommunen skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte ammoniakfølsomme naturtyper i kategori 1 og 2, som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. Disse benævnes kategori 3 naturområder.

For naturområder i kategori 3 gælder, at kommunen skal tillade merdepositioner på 1,0 kg N/ha/år på naturtyperne. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade merdepositioner på mere end 1,0 kg N/ha/år. Kategori 3 natur er ammoniakfølsomme skove samt § 3 beskyttede heder, mose og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2 natur.

Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven¹³, at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m²), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende. Naturtyperne er vist i nedenstående figur og tabel.

Figur 5. Kort over kategori 3 og § 3 natur ved anlægget.

Nr.	Naturtype	Merbelastning (kg N/ha/år)
3	Eng (beskyttet efter NBL § 3)	3,2
4	Mose	1,3
5	Mose	0,7
6	Mose	0,7
7	Mose	0,6
8	Eng (beskyttet efter NBL § 3)	0,5
9	Mose	0,9

Tabel 9. Beskyttede kategori 3 naturområder.

¹³ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 933 af 24/09/2009.

Mosen der udgør naturpunkt 4 er besigtiget i 2016 – på det tidspunkt var engen (naturpunkt 3) og mosen én samlet lokalitet. Naturtilstanden er beregnet til klasse III – moderat naturtilstand.

Mosen er beskrevet som en højstaudesump med dominans af angelik, sump-kællingetand, lyse-siv, rød svingel og muse-vikke. Der er desuden registreret arter som kær-padderok, eng-nellikerod, almindelig star, kær-tidsel og almindelig mjødukt. Naturtypen er overgangs-fattigkær, der er en kvælstoffølsom naturtype, og som har en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år. Det vurderes, at tålegrænsen ligger i den høje ende af intervallet. Baggrundsbe- lastningen i området ligger på 16,8 kg N/ha/år. En merdeposition på 1,3 kg N/ha/år kan dermed godt accepteres.

Engen (naturpunkt 3) er i besigtigelsen beskrevet som hhv. kultureng og natureng uden fo- rekomst af kvælstoffølsomme arter. Dominerende arter er mose-bunke, lodden dueurt, fløjlsgræs, krybende hestegræs, kryb-hvene, almindelig kvik, vild kørvel, stor nælde, lav ra- nunkel, rørgræs m.fl. En merdeposition på 3,2 kg N/ha/år kan dermed godt accepteres.

Naturkvalitetsplanlægning:	Faktaboks
<p>I Ribe Amts naturkvalitetsplan 2006 er der udarbejdet en mål- og værdisætning for naturtyper jf. Naturtyper i Ribe Amt 2006. Rammer og retningslinjer for naturkvalitetsplanlægningen er videreført i kommuneplanen.</p> <p>A-målsatte områder er alle lokaliteter, der er A-værdisatte eller B-værdisatte lokaliteter, hvor der vurderes at være oplagte muligheder for naturforbedringer og/eller, hvor der er landskabsbiologiske sammenhænge og/eller, hvor særlige artsforekomster betinger, at der bør gøres en indsats. A-værdisatte lokaliteter har særlig høj naturværdi, og B-værdisatte lokaliteter har middelhøj naturværdi. Inden for A-målsatte arealer gives normalt kun tilladelse til indgreb, som understøtter kvaliteten af den naturtype, der findes på arealet.</p> <p>B-målsatte områder er øvrige B-værdisatte lokaliteter samt typisk de C-værdisatte lokaliteter, der indgår i væ- sentlige landskabsbiologiske sammenhænge. Der vil kun i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til mindre ind- greb efter konkret vurdering af indgrebets betydning for naturen.</p> <p>C-målsatte områder er typisk landskabeligt isolerede C-værdisatte lokaliteter (lokaliteter med begrænset na- turværdi), hvor naturforbedring ikke vurderes at være realistisk. Der vil i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til indgreb efter konkret vurdering.</p> <p>Målsætning: målsætningen for området, som der stræbes imod.</p> <p>Værdisætning: den faktiske tilstand, som området er vurderet til at have på nuværende tidspunkt.</p> <p>Fremadrettet vil Vejen Kommune arbejde for, at ABC-målsætningssystemet afløses af et nyt værdi- og målsæt- ningssystem, hvor § 3-områderne værdi- og målsættes efter den femtrins skala, som staten anbefaler i Dan- marks Naturdata. Herved bliver det muligt at sammenligne naturområder på tværs af kommunegrænser.</p> <p>Systemet inddeler naturtyperne i 5 tilstandsklasser: I – Høj, II – God, III – Moderat, IV – Ringe og V – Dårlig. Arealerne administreres ud fra det pågældende naturareals konkrete naturværdi, der vurderes i den enkelte sag ud fra registreringer af flora og fauna.</p>	

Merbelastningen til de andre naturområder er beregnet til at ligge mellem 0,5 kg N/ha/år og 0,9 kg N/ha/år og ligger således under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år i merbelast- ning. Der er ikke foretaget beregninger af ammoniakdeposition til øvrige naturarealer, da Vejen Kommune vurderer, at naturarealer, der ligger længere væk end de i tabellen nævnte naturarealer, ikke vil blive belastet med over 1,0 kg N/ha/år.

Der sker således ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtyperne, og Vejen Kommune vur- derer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse ammoniakdepositio- nen på naturtyperne.

Der er registreret enkelte søer i nærheden af anlægget (se ovenstående figur). Det vurde- res, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via over-

fladeafstrømning fra de omkringliggende arealer, mens påvirkningen fra luftbåren ammoniak ikke vil være af betydning. Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen i forbindelse med påvirkning af søerne.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring landbrugsejendomme. På baggrund af rapport fra DMU¹⁴ samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være vandflagermus, sydflagermus, odder, markfirben og spidssnudet frø.

Heraf er vandflagermus og odder omfattet af den danske rødliste som sårbare.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

De resterende bilag IV-arter opholder sig ikke på ejendommen, men i det åbne land, derfor er de ikke beskrevet yderligere.

Vejen Kommune har ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes i nærheden af husdyrbrugets anlæg, men en række af arterne vil med stor sandsynlighed forekomme i området.

Under forudsætning af, at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

I henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11¹⁵ og de stillede vilkår, vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

¹⁴ Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser.

¹⁵ Bek. nr. 408 af 01.05.2007, "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter".

3 Lovformalia m.m.

Del 3 omhandler forhold omkring høring og offentliggørelse samt varighed, restbeskyttelse, udnyttelse og ophør af bedriften.

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	5750093097
Matrikelnummer	1a, Bolding Gde., Åstrup
CVR	18700948
CHR	47369
Ejendommens ejer	Klaus Risbøl Jørgensen
Husdyrbrugets ejer	Klaus Risbøl Jørgensen
Husdyrbrugets kontaktperson	Klaus Risbøl Jørgensen

Forudgående inddragelse af offentligheden

Inddragelse af offentligheden er sket ved annoncering på kommunens hjemmeside den 27. oktober 2020. Der er ikke kommet henvendelser fra øvrige borgere eller interesseorganisationer i denne sag.

Høring af udkast

Udkastet til afgørelsen har været sendt i høring i 30 dage fra den 30. november 2020 til den 31. december 2021 hos ansøger, konsulent, Esbjerg Kommune samt andre, der har anmodet om at få udkastet tilsendt.

Orientering om udkast til afgørelsen er sendt til alle borgere, der er part i sagen (herunder naboer indenfor konsekvensradius). Udkastet eftersendes ved henvendelse herom.

Konsulent: Lene Egtved Andersen, KHL.

Parter:

Orientering af naboer er sket indenfor konsekvenszonen på 645 meter.

Adresse	Postnummer	By
Boldingvej 17 A	6752	Glejbjerg
Boldingvej 18	6752	Glejbjerg
Boldingvej 19	6752	Glejbjerg
Boldingvej 22	6752	Glejbjerg
Gammelgårdsvej 4	6752	Glejbjerg

Stødbækvej 1	6752	Glejbjerg
Grisbækvej 19	6740	Bramming
Esbjerg Kommune, Torvegade 74	6700	Esbjerg

Interessenter, der har anmodet om udkast:

Adresse	Postnummer	By
Boldingvej 22	6752	Glejbjerg

Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering

Der er indkommet høringsbidrag fra Boldingvej 22, 6752 Glejbjerg.

Det indkomne høringsbidrag er delt op i punkter af Vejen Kommune.

1. Placeringen af gyllebeholderen med et indhold på 3.500 m³ vil resultere i en væsentlig forringelse af vores udsigt mod sydøst. Der er omkring 400 meter til den planlagte placering fra vores hus.

Alternativt tænkte vi, om det ikke er muligt at samle byggeriet af hønsehuset og gyllebeholderen, så beholderen ikke ville stå alene i naturen, men blive en del af produktionsenheden.

Vi vedlægger en alternativ placering af gyllebeholderen på oversigtsbilledet samt fotos af udsigten nederst i brevet.

2. Desuden skriver du, at gyllebeholderen vil være med fast flydelag. Betyder det så, at der ikke kommer en teltoverdækning på for bl.a. at bremse ammoniakfordampning, lugt- og fluegener, ... eller hvad?

(citater) I henhold til § 20, stk. 1 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. skal beholdere for flydende husdyrgødning (gylle) være forsynet med fast overdækning med henblik på at reducere lugtgener og ammoniakfordampning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen, 2012). Den faste overdækning kan bestå af flydedug, telt-overdækning eller låg.

Derfor vi går ud fra, at der SKAL fast overdækning på og ikke kun flydelag.

3. Ydermere kan den planlagte placering af gyllebeholderen udgøre en trussel for vores drikkevand. Da strømningsretningen af grundvandet er fra sydøst til nordvest (fra gyllebeholderen til vores boring), er der en væsentlig risiko for forurening af vores vandforsyning i tilfælde af udslip eller utætheder.

Ad 1)

Gyllebeholdere placeres på den anden side af læhegnet ift. jeres nabobeboelse. Beholderen etableres ca. 3 meter over jorden, hvilket betyder, at eksisterende beplantning (som skal bibeholdes) er højere end selve beholderen.

Beholderen ønskes på den valgte placering, idet der skal anvendes automatisk gylleudlægning. På den måde reduceres transporter af lastbiler med gødning/gylle i området omkring ejendommen.

Da hønsene på ejendommen er udegående, og der til denne produktionsform er krav til et vist udeareal og maksimal afstand til udearealets yderste punkt, vil en placering ved ejendommen tage en stor del af hønsenes udeareal.

Derudover vil der ved placering af gyllebeholder i/op til hønsenes udeareal være øget risiko for at hønsene kan blive smittet med forskellige smitsomme sygdomme som Salmonella, Fugleinfluenza m.m.

Derfor er det Vejen kommunes vurdering, at gyllebeholderen er placeret driftsteknisk optimalt og at den er indpasset i landskabet. Der er stillet landskabelige vilkår for at sikre dette.

Ad 2)

Gyllebeholdere for flydende husdyrgødning skal jf. § 22 i Miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (BEK nr. 1176 af 23/07/2020 – Husdyrgødningsbekendtgørelsen) være forsynet med fast overdækning eller tæt overdækning, eller der skal anvendes en teknologi, der kan erstatte fast eller tæt overdækning.

På den ansøgte gyllebeholder vil der etableres (enten naturligt eller ved tilsætning af snittet halm) et flydelag, når der er flydende gødning i beholderen. Dette overholder reglerne i den gældende bekendtgørelse.

Hvis der opstår gener i forbindelse med gødning i beholderen, kan dette meddeles kommunen, som håndterer genesagen ved at tage på besigtigelse/tilsyn på ejendommen.

Ad 3)

Beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft, afgasset vegetabilsk biomasse og restvand skal være udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt (Husdyrgødningsbekendtgørelsen § 20). Det er lovens formål at sikre, at der ikke vil ske forurening af vandforsyninger. Desuden er beholdere underlagt beholderkontrol hvert 10. år. I forbindelse med kontrollen sikres det, at der ikke er utætheder eller sker udsivning fra gyllebeholderen.

Vejen Kommune vurderer, at det indkomne høringsbidrag ikke har givet anledning til ændringer eller skærpede/nye vilkår.

Offentliggørelse af afgørelse og orientering til modtagere

Kommunens afgørelse er offentliggjort på kommunens hjemmeside tirsdag den 21. januar 2021.

Kopi af afgørelsen er sendt til parter og interessenter, der har anmodet om høringsudkast og haft kommentarer hertil samt organisationer og myndigheder, der fremgår af nedenstående liste.

Der kan klages over kommunens afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet senest den 16. februar 2021 jf. vedlagte klagevejledning (bilag 1).

Kopimodtagere af afgørelsen

Boldingvej 22, 6752 Glejbjerg

Embedslægerne i Region Syddanmark, sesyd@sst.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø dn@dn.dk

Rådet for Grøn omstilling, Kompagnistræde 22, 3. sal, 1208 København K info@rgo.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk

Friluftsrådet, Scandiagade 13, DK-2450 København SV. Lokalfdeling: Friluftsrådet for Trekantområdet, att. Bent Holgersen, Hvedevænget 30, 6600 Vejen, holgersen@vejen-net.dk

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret vejen@dof.dk

Museet på Sønderkov, post@sonderskov.dk

Udnyttelse af afgørelse

Afgørelsen er blandt andet givet på vilkår, der regulerer de landskabelige værdier (vilkår nr. 3 og 4). Derfor må den først udnyttes efter klagefristens udløb jf. Husdyrbrugloven. En eventuel klage har derefter opsættende virkning, og du kan først udnytte godkendelsen, når klagenævnet har truffet endelig afgørelse i sagen.

Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering

I Husdyrbrugloven gives der 6 års udnyttelsesfrist.

Efter den fastsatte udnyttelsesfrist gælder det, at hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes (helt eller delvist) i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsprincippet).

Produktionsarealet er udnyttet, når 25 % af arealet er driftsmæssigt udnyttet, dvs. at der går mindst 50 % af det mulige antal dyr inden for rammerne af dyrevelfærdskravene.

Med denne afgørelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses da afgørelsen blev meddelt, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund. Der henvises til reglerne i Husdyrbrugloven.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til re-vurdering¹⁶. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år, dvs. i 2028.

Husdyrbrugets ophør

Vejen Kommune stiller vilkår om, oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedrif-ten. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forurenings-fare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Vejen Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler. Øvrige forhold

Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning

Projektet indeholder byggeri og der skal derfor indsendes byggeansøgning til Vejen Kom-mune via www.bygogmiljoe.dk.

Ejer skal selv sikre, at nybyggeri og ændret bygningsanvendelse bliver registreret i BBR. BBR-afdelingen kan evt. kontaktes på teknik@vejen.dk.

Såfremt der skal anvendes slagger under byggeriet, skal dette ansøges særskilt ved Vejen Kommune på teknik@vejen.dk inden byggeriet iværksættes.

Der kan være andre forhold, der skal søges om ved Vejen Kommune.

Bilagsoversigt

1. Klagevejledning.

¹⁶ § 40 i "Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug" - Bek. nr. 1467 af 06/12/2018.

Bilag 1.

Klagevejledning, jf. "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" nr. 1572 af 20.12.2006.

Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvem kan klage

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

Til hvem skal der klages

Der skal klages via den elektroniske klageportalen. Se vejledning på www.naevneneshus.dk. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79. En klage anses for at være indgivet, når den er tilgængelig for Vejen Kommune i Klageportalen.

Gebyr

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau, gebyret indeksreguleres hvert år). Gebyret betales enten direkte med betalingskort eller der sendes en opkrævning. Miljø- og Fødevareklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på nævnets hjemmeside (www.naevneneshus.dk). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

Domstolsprøvelse

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

Opsættende virkning

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen. Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.